

1. Název treku	Přes Žďárské vrchy
2. Stát, pohoří, logický cíl	Česko – Pardubický kraj, Kraj Vysočina
3. Čas a převýšení	3 dny, 73 km, převýšení 1530 m
4. Obtížnost treku	středně těžká
5. Doporučené období	duben – říjen
6. Východisko	parkoviště na nám. Plk. Josefa Koukala, Luže: 49.8931286N, 16.0286622E
7. Možnosti příjezdu	vlastními auty nebo busem z Pardubic nebo Chrudimi
8. Popis treku – charakteristika, aktuální údaje, vlastní dojmy	<p>Chráněná krajinná oblast Žďárské vrchy byla zřízena v roce 1970 na rozloze 715 km². Patří do geomorfologického celku Hornosvratecká vrchovina, v němž se nachází nejvyšší počet „osmistovek“ z celé Českomoravské vrchoviny. Je zde i její druhý nejvyšší bod (po Javořici), a sice vrchol Devět skal s nadmořskou výškou 836 metrů. Na poměrně malém území se zde vyskytuje velké množství izolovaných skal a skalních hradeb, z nichž je celá řada vyhlášenými přírodními památkami, jako např. Bílá skála, Malinská skála, Drátenická skála, Zkamenělý zámek a Milovské Perničky. Některé mají i vyšší stupeň ochrany jako např. přírodní rezervace Čtyři palice. Charakteristickým rysem detailnějšího uspořádání povrchu jsou mrazové sruby se skalními mísami, které se zde nazývají perničky. Na úpatí některých skalních útvarů se vyskytují i balvanové a suťové proudy. Žďárskými vrchy prochází hlavní evropské rozvodí. Řeka Svratka pramenící na úbočí Žákovy hory odvodňuje polovinu oblasti do Černého moře, řeka Sázava pramenící u Kamenného vrchu odvodňuje druhou polovinu do Severního moře. Nalézá se tu i Velké Dářko, se svými 206 hektary největší rybník Českomoravské vrchoviny. Náš třídní trek začneme ještě před hranicí CHKO Žďárské vrchy, abychom si vychutnali sousední skalní město Toulcovy Maštale.</p> <p>1.den:</p> <p>Do východočeského městečka Luže jezdí autobusy, auta je možno zaparkovat v severním sektoru náměstí Plk. Josefa Koukala. Než opustíme toto malebné město, tak stojí za to prohlédnout si jeho nevelkou městskou památkovou zónu s radnicí, kde je i informační centrum. Na trek vyrazíme po zelené značce k zajímavé zřícenině hradu Košumberk, pod níž je rozcestí turistických značených cest. My se vydáme po červené východním směrem kolem Paletínské kaple cestou nazvanou Okruh čtrnácti svatých pomocníků. Z osady Bílý kuň půjdeme stále po červené po hranici přírodního parku Údolí Krounky a Novohradky až do osady Dolany. Od rozcestníku odbočíme doprava a žlutá značka nás dovede k rozcestníku Pivnice. A zde nás čeká dilema. Slabší povahy budou pokračovat dál po žluté, ale ti odvážnější zabočí vpravo do divoké soutěsky Pivnice. Je to</p>

hluboký kaňon s příkrými stěnami, které se místy přibližují k sobě tak, že vytváří úzkou soutěsku. Dnem rokle protéká občasný potok, jsou zde vodopády, převisy, skalní tunely a průstup ztěžují navíc popadané stromy. Náročnější místa v horní části kaňonu se překonávají na kluzkých dřevěných žebřících. Je to adrenalin a romantika zároveň, ale za vyššího stavu vody po deštích bych průstup roklí Pivnice nedoporučoval. Když vylezeme strmě zpět na žlutou, tak ta nás dovede k obci Zderaz, která nabízí prohlídku pískovcových skalních obydlí. Je zde i sklípek siláka Strachoty, k němuž se váže zajímavá pověst, kterou si zde můžeme na informačním panelu přečíst. V horních částech skalních obydlí je možno ochutnat i chlazené nápoje a další pochutiny. Zderaz opustíme po žluté značce, za Čertovou brázdou dojdeme do Boru u Skutče a od turistického rozcestníku se vydáme po zelené do pískovcového skalního bludiště nazvaného Toulouvcovy Maštale. Ty byly pojmenovány po loupeživém rytíři Vavřinci Toulouvcovi z Třemošné, jehož životopis silně připomíná slovenského Jánošíka. Naše cesta vede kolem skalních útvarů Petrovna a Tribuna k rozcestníku u Hrnčířovy skály. Zde přejdeme na červenou, která vede soutěskou Oslí chodba k rozcestí Voletínské údolí. Od něho uhneme doprava k Městským Maštálím, kde můžeme vystoupit na dominantní skalní útvar Hrad. Žlutá nás vyvede soutěskou Liščí díry, za kterou opustíme tuto romantickou přírodní rezervaci. V obci Budislav si můžeme v informačním centru vybrat řadu tištěných materiálů o PR Toulouvcovy Maštale. Jsou zde i dvě hospůdky a skalní útvar Velké Hradisko s nádherným kruhovým rozhledem. Závěr putování prvního dne vede jižním směrem nejprve po žluté a od rozcestníku Zimka po zelené značce lesní cestou do obce Borová. Ta nabízí kemp s ubytováním v chatkách včetně bazénu a restaurace. Trasa prvního dne treku měří 29 km a má převýšení 630 metrů.

2.den:

Druhý den se vydáme přes hranici CHKO Žďárské vrchy po zelené kolem nízkého lanového parku, kde si můžeme zdarma zacvičit. Zelená nás vede jižním směrem kolem kaple Bukovina do obce Pustá Rybná, která se chlubí osmibokou roubenou stodolou. Z Pusté Rybné už se vydáme po červené západním směrem k dnešnímu prvnímu skalnímu útvaru, kterým jsou Rybenské Perničky se skalními věžemi Netopýří skála a Hrad. Od nich nás červená vede k rozcestí U Knížecí studánky, kde odbočíme vlevo po modré k další skalní parádě – tou je přírodní památka Zkamenělý zámek se šesti skalními věžemi a desítkami lezeckých cest pro zkušené a dobře vybavené lezce. Po téměř povinné fotodokumentaci pokračujeme po modré k přírodní památce Milovské Perničky, kde můžeme vystoupat na vyhlídkové místo s nádhernými skalními mísami. Další útvar, kam nás vede modrá značka, je podstatně vyšší a má čtyři výrazné věže. Podle nich se jmenuje tato přírodní rezervace Čtyři Palice. Je to jen další z lezeckých cílů milovníků skalního lezení. Pro zdatné a odvážnější turisty vede na vyhlídku bez jistění cesta jediná – modrá odbočka od rozcestníku. Na dalším rozcestníku Plaňkovka odbočíme vlevo po zelené částečně v souběhu s Milovskou naučnou stezkou do osady Milovy, kde budeme mít zamluvený nocleh v penzionu Poslední míle. Ale než se ubytujeme tak si dáme ještě „kolečko“ kolem Drátenické skály. Zelená nás dovede k rozcestníku Dráteničky a červená přímo pod skály, které mají přezdívku „Horolezecká škola Vysočiny“. Je zde kolem dvacítky skalních věží vysokých až 35 metrů a na nich přes stovku lezeckých cest. Přírodní památka Drátenická skála je hřebenovitý útvar asi 200 metrů dlouhý, táhnoucí se v severojižním směru na vrcholu zalesněného kopce mezi obcemi Blatiny a Samotín. Protože leží v centru CHKO Žďárské

<p>3.den:</p>	<p>vrchy, tak pro svou polohu a pro blízkost "horolezeckých chalup" je Drátník nejnavštěvovanějším lezeckým terénem Žďárských vrchů. Jsou zde i cvičné terény pro výcvik vysokohorských turistů v rámci KČT, kteří je využívají každoročně především na začátku září při akci „Dny vysokohorské turistiky na skalách Žďárských vrchů“ (letos budou ve dnech 4.-7.9.2025 – viz www.kct.cz). Název Drátník nebo též Dráteničky pochází z doby, kdy ještě v Milovech a v okolí byly hamry na výrobu kovového zboží. Po náležité prohlídce a fotografování vyjdeme na kraj lesa a kdo má zájem může odbočit 120 metrů přes louku na křižovatku polních cest, kde stojí čtyři metry vysoký kamenný monument, který připomíná všech 14 himálajských osmitisícovek vylezených místním rodákem Radkem Jarošem. Jdeme zpátky na červenou, která nás dovede k rozcestí Blatiny, kde odbočíme vlevo neznačenou lesní cestou zpět na zelenou a k penzionu u Milovského rybníka, kde máme zamluvené ubytování i stravování. Etapa druhého dne měří 22,5 km s převýšením 520 metrů.</p> <p>Přímo u penzionu přejdeme kolmo silnici a půjdeme neznačenou lesní cestou severozápadním směrem necelé tři kilometry až narazíme na modrou turistickou značku. Poté se vydáme vlevo k Bílé skále. Je to monumentální rulová skála vysoká 28 metrů a dlouhá téměř 60 metrů. Určitě stojí za několik fotografií a pokud na ní budou zrovna horolezci, tak i za video. Modrá značka nás dovede po dalším kilometru k tomu nejvyššímu, co můžeme ve Žďárských vrších najít. Je to mohutný skalní komplex Devět skal s vrcholovou kruhovou vyhlídkou, na kterou lze vystoupat po značené a částečně zajištěné cestě. Jedná se o skalní labyrint s věžemi vysokými od pěti do devatenácti metrů, které jsou rovněž vyhledávaným horolezeckým terénem. Z důvodu ochrany přírody je horolezecká činnost povolena pouze na severních stěnách hlavního hřebene. Celkem je v této lokalitě vyznačeno na 110 lezeckých cest. Tyto komplexy skalních útvarů vznikly mrazovým zvětráváním migmatitických a biotitických rul v ledových dobách starších čtvrtohor. Ve skalních štěrbinách rostou zakrslé borovice lesní, břízy a jeřáby ptačí. V okolních lesních porostech převažuje smrk ztepilý s vtroušenou jedlí bělokorou a kolem skal je hojnější buk lesní. Pokud jsme si náležitě vychutnali nejvyšší bod našeho putování, tak se vydáme po modré kolem rozcestníků U Žida a Kopaniny do obce Herálec na historické hranici Čech a Moravy. Můžeme využít Občerstvení U Mostu za řekou Svatkou a pokračovat po modré kolem rybníka Šantrůček lesní cestou do osady Lhoty a přes Lány, kde překročíme řeku Chrudimku, až do obce Hamry. A modrá nás Cestou Karla Havlíčka Borovského dovede do cíle třetího a posledního dne našeho treku – do města Hlinsko. Toto desetitisícové město má celou řadu památek, z nichž je ale celostátně nejznámější Muzeum v přírodě Vysočina. Jedná se o největší muzeum v přírodě v Čechách, které zahrnuje expoziční celky na Veselém Kopci, objekt ve Svobodných Hamrech a památkovou rezervaci lidové architektury Betlém v Hlinsku. V současné době spravuje 45 památkových objektů. Na prohlídku celého areálu doporučuji ponechat si alespoň dvě hodiny. Na seznam nehmotného kulturního dědictví UNESCO byly v roce 2010 zapsány Masopustní občůzky masek na Hlinecku. Ty připomíná řada dřevěných soch na levém břehu řeky Chrudimky. Poslední den treku měří 21,5 km a má převýšení 380 metrů. Z Hlinska jezdí vlaky a autobusy do Chrudimi nebo do Havlíčkova Brodu, do výchozího místa do města Luže jezdí autobus s přestupem v Chrástu.</p>
<p>9. Výstroj a výzbroj</p>	<p>pevná obuv, vodě odolná bunda, teleskopické hole, mobil, mapa</p>

10. Občerstvení, ubytování	viz popis treku
11. Mapy	mapa KČT: č. 48 – Žďárské vrchy
12. Odkazy	www.mapy.cz , webové stránky jednotlivých míst
13. Zpracovatel, datum absolvování treku	Mgr. Václav Průcha, vůdce VHT, oddíl VHT Trek KČT Tábor (11 členů), 16. – 18. 6. 2023